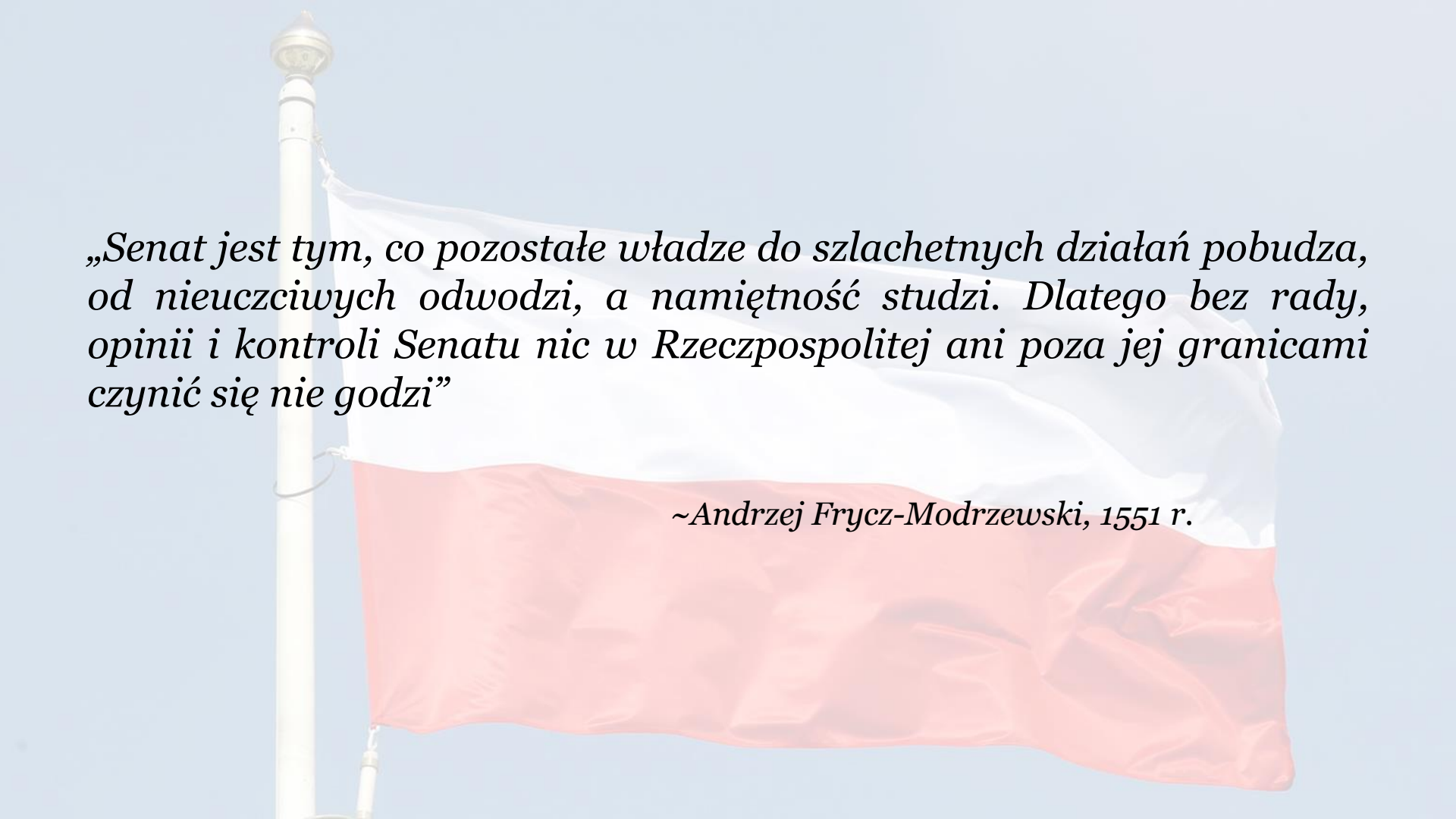

**KANCELARIA
SENATU**

*„Senat jest tym, co pozostałe władze do szlachejnych działań pobudza,
od nieuczciwych odwodzi, a namiętność studzi. Dlatego bez rady,
opinii i kontroli Senatu nic w Rzeczpospolitej ani poza jej granicami
czynić się nie godzi”*

~Andrzej Frycz-Modrzewski, 1551 r.

Funkcjonowanie i rola Senatu RP

GENEZA OGÓLNA I CHARAKTERYSTYKA SENATU RP

- **Demokracja** - „demos” (lud) i „krateo” (rządzić)
- **Senat RP powstał z Rady Królewskiej**, która doradzała królowi w XIV wieku
- Obecnie **władzę ustawodawczą** sprawują **Senat i Sejm**, tzn. uczestniczą w procesie **powstawania ustaw** - najważniejszych przepisów regulujących życie obywateli

Funkcje Senatu

```
graph TD; A[Funkcje Senatu] --> B[Ustrojodawcza]; A --> C[Prawodawcza]; A --> D[Kreacyjna]; A --> E[Kontrolna];
```

Ustrojodawcza

Uczestniczy
w kształtowaniu
ustroju państwa

Prawodawcza

Uczestniczy
w procesie
ustawodawczym

Kreacyjna

Ma prawo
dokonywać
wyboru lub
wyrażać zgodę
na powoływanie
poszczególnych
funkcji

Kontrolna

Może żądać
informacji oraz
rozpatruje
sprawozdania
poszczególnych
instytucji
i stanowisk

UPRAWNIENIA SENATU RP (CZ.1)

- posiada **inicjatywę ustawodawczą**,
- wraz z Sejmem tworzy **Zgromadzenie Narodowe**,
- rozpatruje ustawy uchwalone przez Sejm,
- deleguje dwóch senatorów do składu **Krajowej Rady Sądownictwa**,
- wyraża zgodę na powołanie i odwołanie przez Sejm prezesów: **Najwyższej Izby Kontroli, Instytutu Pamięci Narodowej, Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Rzecznika Praw Dziecka** oraz na powołanie **Rzecznika Praw Obywatelskich**,
- Senat wybiera **ławników Sądu Najwyższego**,

UPRAWNIENIA SENATU RP (CZ.2)

- rozpatruje **roczne sprawozdania** Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz wysłuchuje **informacji** Rzecznika Praw Obywatelskich,
- wyraża zgodę na zarządzenie przez Prezydenta **referendum ogólnokrajowego**,
- Powołuje i odwołuje jednego członka **Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji**, dwóch członków **Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej**, trzech członków **Rady Polityki Pieniężnej** oraz jednego członka **Państwowej Komisji do spraw Pedofilii**.

WYBORY DO SENATU RP

Aby zostać senatorem należy mieć ukończone **30 lat**, **obywatelstwo polskie** oraz być **niekaranym**. Senatorowie wybierani są w 100 okręgach w wyborach:

- **powszechnych**
- **bezpośrednich**
- **w głosowaniu tajnym**

ORGANIZACJA PRACY SENATU RP

- Senat składa się ze **100 senatorów** wybieranych na 4 lata
- Na czele Senatu stoi **marszałek**, w organizacji pracy izby pomagają mu **wicemarszałkowie**
- Senat RP uczestniczy w procedurze stanowienia prawa, czyli **procesie legislacyjnym**
- Praca nad ustawą w Senacie odbywa się w **komisjach senackich** oraz na **posiedzeniach Senatu**

Organy Senatu RP

- ***Marszałek Senatu***
- ***Prezydium Senatu***
- ***Konwent Seniorów***
- ***Komisje senackie***

X kadencja Senatu RP

***Marszałek:** Tomasz Grodzki*

Wicemarszałkowie:

Bogdan Borusewicz

Michał Kamiński

Gabriela Morawska-Stanecka

Marek Pęk

UDZIAŁ SENATU RP W PROCESIE LEGISLACYJNYM

Senat RP posiada **inicjatywę ustawodawczą**, czyli może wnieść własny projekt ustawy do Sejmu.

Po uchwaleniu ustawy w Sejmie, trafia ona do Senatu.

SEJM RP

SENAT RP

30 dni na rozpatrzenie ustawy

KOMISJE SENACKIE

Przygotowanie sprawozdania z wnioskiem co do dalszego postępowania z ustawą oraz ewentualnymi propozycjami poprawek

POSIEDZENIE SENATU

Odrzucenie ustawy w wersji sejmowej, przyjęcie jej bez zmian lub wprowadzenie do jej tekstu poprawek

Uchwała Senatu o przyjęciu, odrzuceniu lub wprowadzeniu poprawek do ustawy. W przypadku przyjęcia ustawy bez poprawek ustawę otrzymuje prezydent za pośrednictwem marszałka Sejmu

PRAWA I OBOWIĄZKI SENATORA (CZ.1)

- uczestnictwo w **obradach Senatu**, **posiedzeniach komisji** i innych organach (do których senator został powołany),
- kontakt z wyborcami, **informowanie** ich **o swojej działalności**,
- mogą **żądać dostępu do wszelkich informacji i danych** dotyczących działalności instytucji państwowych i samorządowych,

PRAWA I OBOWIĄZKI SENATORA (CZ.2)

- senatorom **nie wolno sprawować funkcji**, których **nie da się pogodzić** ze sprawowaniem mandatu
- zatrzymanie, aresztowanie, lub pociągnięcie do odpowiedzialności wymaga zgody Senatu. Senatorów chroni **immunitet**, który nie wygasa z chwilą zakończenia kadencji, ale obowiązuje do końca życia senatora,

PRAWA I OBOWIĄZKI SENATORA (CZ.3)

- możliwość utworzenia **biura senatorskiego**,
- senatorowie otrzymują **diety** (ekwiwalent kosztów związanych z wykonywaniem mandatu) oraz dodatkowo mogą otrzymać **uposażenie senatorskie**,
- senatorowie mają prawo do **bezpłatnych przejazdów** i **przelotów** państwowymi środkami komunikacji,
- mają możliwość **bezpłatnego noclegu** w Domu Poselskim.

Zwiedzanie Senatu RP

Istnieje możliwość zwiedzania Senatu RP z przewodnikiem. Zwiedzanie parlamentu jest bezpłatne. Zapraszamy do rezerwacji wizyt w senackim systemie rezerwacji wycieczek. Więcej informacji na znajdą Państwo na stronie: <http://senat.edu.pl/edukacja/zwiedzanie/informacje-o-zwiedzaniu/>

Wirtualny spacer po Senacie RP:

<https://www.panoramix3d.pl/realizacje-wirtualne-spacery-na-www/wirtualny-spacer-senat-rp>

**KANCELARIA
SENATU**

Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji

tel. 22 694 94 32

Dział Edukacji Obywatelskiej

tel. 22 694 95 20

Adres do korespondencji:

Kancelaria Senatu

ul. Wiejska 6/8,

00-902 Warszawa